

ZDRAVSTVENI OBZORNIK

Leto XV. — 1981

PREGLED VSEBINE

Glavna in odgovorna urednica
M. MILORADOVIC

Urednik
J. STRAJNAR

Uredniški odbor

M. GEČ, A. GRADIŠEK, B. GOLOB, M. LAVŠ, J. KUZMA, M. MILORADOVIC,
J. STRAJNAR, J. TOMŠIČ
Lektor za slovenščino: I. CELEC; lektor za angleščino: M. DOLANC; univerzalna
decimalna klasifikacija: E. KLEMENČIČ
Izdaja Zveza društev medicinskih sester Slovenije, 61000 Ljubljana. Vidovdanska 9
Tisk: ČGP »Delo« v Ljubljani

ČLANKI

Brunčko Aleksander:		Kregar Stanka:	
Alergija na cvetni prah	304	Nega bolnika z vročino	248
Celarec Vida:		Kumar Mirjam, Rebešek Marija,	
Muzikoterapija	288	Tavčar Meta:	
Cotman-Anžič Anica:		Diabetični otrok, njegova družina	
Delo terapevtskih skupin v ambulanti za prekomerno telesno težo	386	in okolje	237, 370
Čalić Mirjana, Drinovec Jože:		Marinček Antonija:	
Hepariniziranje med hemodializo	267	Od zdravja prek bolezni v invalidnost (»Polno sodelovanje in enakost«)	3
Černelč Draga:		Vključevanje invalidnih oseb v aktivno družbeno življenje (možnosti in ovire)	159
Vpliv okolja na pojav alergijskih bolezni dihal	48	Invalidnost je družbeni problem (»Ne izolacija, temveč vključevanje«)	278
Atopična alergija zgornjih dihal v otroški dobi	296	Mavec Pavla:	
Drinovec Jože — gl. Čalić Mirjana Fazarinc Alja:		Novejše raziskave o sladkorni bolezni in njegovih vzrokih	38
Naloge zdravstvenih delovnih organizacij v usmerjenem izobraževanju delavcev na srednji in višji stopnji	138	Miloradović Marija:	
Franovič Anton:		Usmerjeno izobraževanje za opravljanje del in nalog na področju nege in zdravljenja v SR Sloveniji	127
Problem hrbteničnih bolečin pri starejših ljudeh	293	Miloševič Vida:	
Gračner Bojan:		Rejništvo v SR Sloveniji	361
Poškodbe očesa in njegove okolice	274	Mišica Murka:	
Gradišek Anica:		Likovna dejavnost na oddelku za psihiatrično hitro pomoč	389
Vzgojno-izobraževalni program usmerjenega izobraževanja za zdravstveno varstvo na srednji stopnji	134	Mitič Angela:	
Hribernik Levina:		Delo medicinske sestre v centru za otroke z motnjami v razvoju	13
Pripravniki staž in spisek znanj na srednji stopnji	146	Mohorko Pavlina:	
Ivanuša Antonija:		Kostna banka — kostni transplantati	67
Psihični problemi bolnikov v reanimacijskem centru	245	Muršič Julija:	
Jernejčič Nežka:		Bonton in kajenje!	73
Postopki delovnega terapevta pri atetotičnih motnjah cerebralne paralize	283	Pečenko Ema, Tepeš Irena:	
Kavalič Stana:		Preventiva pri ortopedskih boleznih — preventiva pred invalidnostjo	151
Ocenjevanje bolnikovih potreb po negovalnem procesu	112	Pocajt Zlata:	
Kolšek Zlatka:		Organizacija in načrtovanje nege pri bolnikih s prelezinaniami	118
Prva pomoč pri perustijah očesa	383	Pokorn Dražigost:	
Košorok Pavle:		Terapevtične diete	44
Nega bolnika z ileo in kolostomo	19	Pomen pogostih obrokov hrane v dieti	254

Rebešek Marija — gl. Kumar Mirjam Seidl Elizabeth:	NOVOSTI — IZKUŠNJE — POBODE	
Nega bolnika jutri — bližja bolniku	352	Razvojno-raziskovalno delo
Stropnik Zlata:		
Slovenska navodila za pošiljanje vzorcev na bakteriološke preiskave	260	III. seja komiteja za raziskovalno delo na delovnih področjih medicinskih sester za Evropo (Majda Šlajmer-Japelj) . . . . .
Šlajmer-Japelj Majda:	75	
Pomen dokumentacije za delo medicinske sestre in njenih so-delavcev	123	Bolje kalij v hrani kot v tabletih (Irena Poljsak) . . . . .
Tavčar Meta — gl. Kumar Mirjam Tepeš Irena — gl. Pečenko Ema Vuga Silva:	317	
20 let delovanja domače nege bolnikov	33	Obravnava pripomočkov za vzgojo in rekreacijo otrok (Seminarska naloga pri predmetu »organizacija sestrške službe v bolnišnici; 1979/80) (Darinka Zavrl) . . . . .
Zemljič Maša:	397	
Šivalni material v očesni kirurgiji	62	Strokovno izpopolnjevanje
Zupančič Janko:		
Laboratorijska diagnostika listerioz	379	Nekatere novosti iz nege stom (Metka Foltyn) . . . . .
12. maj — mednarodni dan medicinskih sester	175	Podiplomski tečaj za operacijske medicinske sestre — iz dela (Lidia Benje) . . . . .
Kodeks etike medicinskih sester (1973)	173	Pojasnilo o statusu medicinske sestre — babice v strokovnih organizacijah (Majda Šlajmer-Japelj) . . . . .
Ob blejskem srečanju medicinskih sester (Organizacijski odbor seminarja »Delo in izobraževanje medicinskih sester« — Bled 1981)	110	319
Ob 15-letnici izhajanja Zdravstvenega obzornika (Uredništvo — J. Strajnar)	347	Načrtovanje nege bolnika (Majda Šlajmer-Japelj) . . . . .
Pozdravni govor tov. Tatjane Kosovel, predsednice Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo; »Delo in izobraževanje medicinskih sester« — Bled 1981)	108	401
Sklepne ugotovitve strokovnega seminarja »Delo in izobraževanje medicinskih sester« — Bled 1981	170	Stališča in pripombe Zveze društev medicinskih sester Slovenije k dopolnitvi programskih zasnov za oblikovanje vzgojnoizobraževalnih programov zdravstvenega varstva
Svetovni dan zdravja 1981 — »Zdravje vsem do leta 2000!« Poslanica dr. H. Mahlerja, glavnega ravnatelja Svetovne zdravstvene organizacije)	315	402
		Sklepi posvetovanja »Pomoč prizadetim otrokom v Ljubljani« . . . . .
		403
		Organizacija dela
		Informacija o VIII. poslovнем posvetovanju zdravstvenih organizacij Slovenije — Bled 1980 (Marjeta Rupar) . . . . .
		79
		Zagotovljeni obseg pravic iz zdravstvenega varstva v SR Sloveniji ter pogoji in način njihovega uresničevanja (Zdravstvena skupnost Slovenije 1980) . . . . .
		321
		IZ DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA
		Poročilo o delu Zveze društev medicinskih sester Slovenije za leto 1980 (Iz zapisa Brede Podboj) . . . . .
		90
		Strokovni seminar sekcije operacijskih medicinskih sester 5. in 6.

decembra 1980 na Bledu (Marta Močnik)	91	Iz Biomedicine slovenice (deskriptorji: nega bolnika; nega na domu; medicinske sestre; bolnik, zdravnik — bolnik, odnosi; zdravstvena vzgoja; raziskava — teoretični modeli)	101
Poročilo o delu sekcijs medicinskih sester v šolstvu v letu 1980 (Marija Geč)	92	Dražigost Pokorn: Dietna kuhinja (Knjiga '80, št. 7)	336
Smeri razvoja nege bolnika. 2. mednarodni seminar medicinskih sester v Marabelli v Španiji (Uredništvo ZO)	93	Janez Vidmajer: Zelišča, čaji in kozmetika (Knjiga '80, št. 7)	336
»Delo in izobraževanje medicinskih sester« — Bled, 9. in 10. aprila 1981 (Zveza društev medicinskih sester Slovenije)	93	Skupina avtorjev: Spolna vzgoja (Knjiga '80, št. 7)	337
Veliko zanimanje za strokovno predavanje (Francka Čadež)	332	Gradivo o slovenski partizanski saniteti (J. Strajnar)	338
XIII. jugoslovanski seminar za medicinske sestre in babice. Aktualni problemi zdravstvenega varstva mater in otrok (Uredništvo)	332	Iz Biomedicine slovenice (deskriptorji — gl. str. 101)	338
Poročilo o delu Zveze društev medicinskih sester Jugoslavije za obdobje 1977—1981 (Majda Šlajmer-Japelj)	407	Janko Kostnapfel: Starostniki. Psihiatrični pacienti v domu upokojencev (Janez Strajnar)	423
Organizacijsko-tehnično poročilo o delu Zveze društev medicinskih sester Jugoslavije za mandatno obdobje 1977—1981 (Majda Gorše)	409	Win Ann Winkler: Post-mastectomy. A Personal Guide to Physical and Emotional Recovery (Stojan Plesničar)	424
Poročilo s kongresa Mednarodne zveze medicinskih sester (ICN) — Los Angeles 1981 (Majda Šlajmer-Japelj)	415	Dr. Bogomir Koželj: Razvojno-raziskovalno delo (Janez Strajnar)	425
Peto strokovno srečanje jugoslovenskih medicinskih sester.		Iz Biomedicine slovenice (deskriptorji: nega bolnika, nega na domu; medicinske sestre; bolnik, zdravnik — bolnik, odnosi; zdravstvena vzgoja; raziskava — teoretični modeli)	426
Higiensko-epidemiološki pogoji nege bolnika na domu v izrednih razmerah (Janez Strajnar)	418	Osebne vesti	
BELEŽKE OB KNJIGAH		Podelitev nagrade 3M medicinski sestri Mariji Janković	171
Naš malček. Nega, vzgoja in razvoj otroka od rojstva do tretjega leta starosti (Marija Lavš)	97	Medicinska sestra Albina Žvab je končala z delom na kirurškem oddelku (J. Š.)	333
Penelope Leach: Otrok od rojstva do šole (Janez Strajnar)	98	Umrla je Marička Kozelj — predsednica medicinskih sester Slovenj Gradec (Marija Geč)	334
Pierre Bakouche: Glavoboli in migrena (M. Š. M.)	99	Dr. Jožetu Benigarju v spomin (Neža Jarnovič)	420
Prevention in Childhood of Health Problems in Adult Life (F. Šifrer)	100	Umrla je medicinska sestra Štefka Bola (Članice društva medicinskih sester Titovo Velenje)	421
Paraplegik. Informativno glasilo Zveze paraplegikov SR Slovenije št. 1/december 1980 (J. Strajnar)	100	ZANIMIVOSTI	
		Kako skrbimo za razvojno motene otroke (D. B., Otrok in družina št. 10/1980)	18

»RAD I OBRAZOVANJE MEDICINSKIH SESTARA« — STRUČNI SEMINAR — BLED 1981		
	303, 308, 314, 316, 329, 330, 335, 340, 344, 351, 373, 382, 388, 405, 408, 410, 419, 421, 430.	
37		
61		
72		
103		
104		
244		
259		
287		
303		
341		
342		
343		
344		
344		
360		
378		
385		
396		
430		
	Uz susret medicinskih sestara na Bledu (Organizacijski odbor semi- narja)	179
	Kavalic Stana: Ocenjivanje bolesnikovih potreba u procesu nege	181
	Pocajt Zlata: Organizacija i planiranje nege bo- lesnika sa ranama od ležanja . . .	186
	Šlajmer-Japelj Majda: Značaj dokumentacije za rad me- dicinske sestre i njenih saradnika	190
	Miloradović Marija: Usmereno obrazovanje za obav- ljanje rada i zadataka na području nege i lečenja u SR Sloveniji . . .	194
	Gradišek Anica: Programi za sticanje obrazovanja na srednjem stepenu	200
	Fazarinc Alja: Zadaci zdravstvenih organizacija udruženog rada u sprovođenju vaspitno-obrazovnih programa srednjeg i višeg stupnja	204
	Hribernik Levina: Pripravnički staž i spisak znanja na srednjem stepenu	209
	Pečenko Ema, Tepeš Irena: Preventiva kod ortopedskih bo- lesti — preventiva invalidnosti .	213
	Marinček Antonija: Uključivanje invalida u aktivan	

RAZNO

Sporočila uredništva: 95, 96, 102, 175,
330, 406.

Slikovno sporočilo: 422.

Errata corrige: 96.

Misli in vodila: 12, 32, 37, 43, 61, 66, 76, 80, 96, 243, 244, 259, 273, 282, 292, 295,

Uručenje nagrade 3M medicinskoj sestri Mariji Janković 231

REVIEW OF ARTICLES

PAPERS

Brunčko Aleksander:		Kregar Stanka:	
Pollen Allergy	304	Nursing of Febrile Patients	248
Celarec Vida:		Kumar Mirjam, Rebeušek Marija,	
Musicotherapy	288	Tavčar Meta:	
Cotman-Anžič Anica:		Diabetic Child, his Family and	
Group Therapy of Obese Patients	386	Environment	237, 370
Čalić Mirjana, Drinovec Jože:		Marinček Antonija:	
Heparinization and Hemodialysis	267	From Health through Illness to	
Černelč Draga:		Invalidity	3
Influence of the Environmental Factors on the Onset of Allergic Diseases	48	Re—Integration of the Disabled in Active Social Life (Possibilities and Obstacles)	159
Atopic Allergy of the Upper Airways in Childhood	296	Invalidity as a Social Issue	278
Fazarinc Alja:		Mavec Pavla:	
Tasks of Health Organizations in the Secondary and Higher Level Directed Education	138	Recent Studies on Etiology of Diabetes	38
Franović Anton:		Miloradović Marija:	
Back Pain in the Elderly	293	Directed Educational Programmes Preparing for Performance of Tasks and Duties in Nursing and Treatment	127
Gračner Bojan:		Milošević Vida:	
Ocular and Periocular Injuries	274	Forsterage in SR of Slovenija	361
Gradišek Anica:		Mišica Murka:	
Programmes of the Directed Secondary Level Health Education	134	Graphic Arts in the Emergency Psychiatric Unit	389
Hribernik Levina:		Mitič Angela:	
Apprenticeship Programme and Curriculum for Secondary Directed Education	146	Tasks of the Nurse in the Centre for Children with Developmental Retardation	13
Ivanuša Antonija:		Mohorko Pavlina:	
Psychical Problems of Patients in the Resuscitation Centre	245	Bone Bank — Bone Grafts	67
Jernejčič Nežka:		Mursič Julija:	
Tasks of Occupational Therapist in Athetosis Associated with Cerebral Paralysis	283	Manners and Smoking!	73
Kavalč Stana:		Pečenko Ema, Tepeš Irena:	
Identification of Patient's Needs in the Nursing Process	112	Prevention of Invalidity in Orthopaedic Conditions	151
Kolšek Zlatka:		Pocajt Zlata:	
First Aid in Chemical Alcali Burns of Eye	283	Organization and Planning of Nursing in Patients with Bedsores	118
Košorok Pavle:		Pokorn Dražigost:	
Care of Patients with Ileo- and Colostoma	19	Therapeutic Diets	44
		Importance of Daily Meal Distribution	254
		Polak Juga:	
		From the Chronicle of Partisan Hospital	309

Seidl Elizabeth:		
Patient Care of Tomorrow — Closer to the Patient	352	
Stropnik Zlata:		
General Instructions for Sending Bacteriologic Specimens to the Laboratory	260	
Slajmer-Japelj Majda:		
Role of Records in the Work of Nurse and her Coworkers	123	
Vuga Silva:		
Twenty Years of Home Patient Care	33	
Zemljic Maša:		
Suture Material in Eye Surgery	62	
Zupančič Janko:		
Laboratory Diagnosis of Listériosis	379	
May 12 th — International Day of Nurses	175	
Ethical Code of Nurses	173	
Meeting of Nurses at Bled	110	
The 15 th Anniversary of Zdravstveni obzornik	347	
Welcoming Address of Mrs. Tatjana Kosovel, President of the Committee for Health and Social Welfare of SR of Slovenia	108	
Conclusion Reached at the Professional Seminar "Work and Training of Nurses" — Bled 1981	170	
World Day of Health 1981	315	